

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Versnelde klimaatinvesteringen in de industrie (VEKI)

In opdracht van het ministerie van Klimaat en Groene Groei

Handleiding september 2025

>> *Duurzaam, Agrarisch, Innovatief
en Internationaal ondernemen*

Inhoudsopgave

1	Introductie	3
2	Thema's	4
2.1	Soorten thema's	4
2.2	Uitleg thema's	4
3	Kom ik in aanmerking?	8
3.1	Voorwaarden	8
3.2	Beoordeling	9
3.3	Afwijzingsgronden	9
4	Subsidie en projectkosten	11
4.1	Subsidiebudget en maximale subsidie	11
4.2	Subsidiepercentages	11
4.3	Projectkosten	11
4.4	Wat als een provincie, gemeente of andere overheid een bijdrage levert?	14
4.5	Combinatie van VEKI-subsidie met EIA en MIA/VAMIL	14
5	De aanvraagprocedure in 5 stappen	15
6	Onderdelen van de subsidieaanvraag	16
7	Als uw project subsidie krijgt	18
	Bijlage 1: Factoren CO₂-equivalentie	20
	Bijlage 2: Toelichting afwijzingsgronden	21
	Bijlage 3: Toelichting NO_x-emissieberekening	24
	Bijlage 4: Onderneming in moeilijkheden	25
	Bijlage 5: Woordenlijst	28

1 Introductie

Het kabinet streeft naar een vermindering van de CO₂-uitstoot in Nederland in 2030 van 55% ten opzichte van 1990. Deze verhoogde ambitie vraagt om extra maatregelen, onder andere in de industrie. Naast CO₂-reductie is het belangrijk om de afhankelijkheid van fossiele energie snel te verminderen. In veel gevallen zal een lager gebruik van fossiele energie ook leiden tot minder stikstofemissie.

Met de subsidie Versnelde klimaatinvesteringen in de industrie (VEKI) ondersteunen we ondernemingen uit de industrie die door deze subsidie sneller kunnen investeren in materiële en immateriële activa die bijdragen aan het kosteneffectief verminderen van de CO₂-emissies in de industrie in Nederland in 2030. Projecten moeten leiden tot een absolute afname van de CO₂-emissies in Nederland ten opzichte van de huidige CO₂-emissies van de industrie.

De regeling staat in Titel 4.6. Versnelde klimaatinvesteringen in de industrie van de [Regeling nationale EZK en LNV-subsidies](#).

Heeft u vragen? Of twijfelt u of uw project binnen de VEKI-subsidie past?

Neem dan contact met ons op via klantcontact@rvo.nl of telefoonnummer 088 042 42 42.

Of vul het [projectideeformulier](#) in via onze website.

2 Thema's

2.1 Soorten thema's

Projecten die passen binnen de volgende thema's kunnen subsidie krijgen:

1. Investerings in energie-efficiëntie (artikel 38 Algemene Groepsvrijstellingsverordening, hierna AGVV, van de Europese Commissie);
2. Investerings in een circulaire economie (artikel 47 AGVV);
3. Investerings in overige CO₂-reducerende maatregelen (artikel 36 AGVV);
4. Investerings in infrastructuurvoorzieningen voor afvalwarmte en waterstof (artikel 36, 41, 46 en 56 AGVV).

Meer uitleg over deze thema's vindt u in [paragraaf 2.2](#).

Projecten die in ieder geval **niet** onder deze subsidie vallen, zijn:

- Projecten over het ontwerpen en produceren van milieuvriendelijke producten, machines of vervoermiddelen die minder natuurlijke hulpbronnen gaan verbruiken. Het gaat om de gebruiker van milieuvriendelijke producten, en het gaat om de toepassing. Zo komt een zonnepanelenfabriek bijvoorbeeld niet in aanmerking voor subsidie enkel omdat ze zonnepanelen maakt, maar wel als in de fabriek minder energie verbruikt wordt dan in een vergelijkbaar gangbaar fabricageproces.
- Projecten die geen infrastructuur betreffen. En waarbij de subsidieontvanger niet direct een milieuvoordeel behaalt op het niveau van zijn onderneming, maar waar het milieuvoordeel ergens anders in de (productie)keten wordt gerealiseerd. Bij steun voor een milieu-investering gaat het erom dat een onderneming het niveau van milieubescherming verhoogt dat uit zijn eigen activiteiten voortvloeit. Milieu-investeringssteun mag enkel worden ingezet voor de ondernemer die met zijn eigen activiteiten een milieuvoordeel realiseert tijdens de looptijd van het project (dat wil zeggen: uiterlijk bij ingebruikname van de installatie). De subsidieaanvrager moet dan ook een investeerder zijn die eigenaar is en blijft van dat waarin wordt geïnvesteerd.
- Projecten over maatregelen die het gebruik van hernieuwbare energiebronnen bevorderen en onder artikel 41 van de AGVV vallen. Ook projecten over biobrandstoffen komen niet in aanmerking voor subsidie vanwege de geldende bijmengverplichting voor hernieuwbare energie in het vervoer in Nederland.
- Projecten op het gebied van de productie van waterstof.
- Projecten over CO₂-afvang, -opslag en -hergebruik (inclusief projecten op het gebied van zogenaamde blauwe waterstof).
- Projecten die enkel de pre-engineering van een installatie betreffen, aangezien het erom gaat dat de installatie binnen de realisatietermijn in gebruik wordt genomen.
- Projecten over de aanschaf of ombouw van mobiel bouw materieel (bouwwerktuigen, hulpfuncties, bouwvoertuigen en zeegaande bouwvaartuigen). Deze vallen mogelijk onder de [Subsidieregeling Schoon en Emissieloos Bouwmaterieel \(SSEB\)](#).

2.2 Uitleg thema's

Thema 1: Energie-efficiëntie anders dan in gebouwen

Dit thema gaat over projecten voor energie-efficiëntiemaatregelen die ervoor zorgen dat de onderneming die subsidie aanvraagt, minder energie gaat verbruiken binnen het productieproces van zijn onderneming dan vóór de investering. Dit thema gaat dus niet over energie-efficiëntiemaatregelen voor gebouwen.

Bij maatregelen in een bestaand productieproces moet het project leiden tot een lager energieverbruik van het bedrijf. Bij uitbreiding van de productiecapaciteit moet het energieverbruik lager zijn dan bij een vergelijkbaar gangbaar productieproces in de markt. Ook bij een nieuw productieproces wordt het energieverbruik vergeleken met een gangbaar productieproces. Bij de vergelijking gaat het om het energieverbruik per eenheid geproduceerde goederen. Ook voor uitbreiding of nieuwbouw geldt dat het project uiteindelijk moet leiden tot een absolute vermindering van de CO₂-emissies in Nederland in 2030, bijvoorbeeld doordat ergens anders de productie- of verwerkingscapaciteit wordt afgebouwd.

De volgende projecten vallen **niet** onder dit thema:

- Projecten met de installatie van energie-uitrusting op fossiele brandstoffen, inclusief aardgas;
- Projecten met investeringen om te voldoen aan Unienormen die vastgesteld zijn én al gelden. Projecten met investeringen om te voldoen aan Unienormen die al wel zijn vastgesteld, maar nog niet gelden kunnen subsidie krijgen. De investering moet dan wel minstens 18 maanden vóór de inwerkingtreding van de norm zijn uitgevoerd en voltooid;
- Projecten met warmtekrachtkoppeling en steun voor stadsverwarming en/of stadskoeling.

Thema 2: Circulaire Economie

Dit thema gaat over investeringen voor een circulaire economie. De investeringen moeten passen binnen één of meer van de volgende onderwerpen:

1. De verbetering van het efficiënt gebruik van hulpbronnen door een of beide van de volgende manieren:
 - a. een netto vermindering van verbruikte hulpbronnen in vergelijking met een productieproces met dezelfde capaciteit dat al bestaat;
 - b. de vervanging van primaire grondstoffen door secundaire (hergebruikte of teruggewonnen, inclusief gerecyclede) grondstoffen.
2. Het voorkomen en beperken van afvalproductie, de voorbereiding voor hergebruik, decontaminatie en recycling van afval.
3. Het inzamelen, sorteren, decontamineren, voorbehandelen en behandelen van andere producten, materialen of stoffen die door de aanvrager zelf of door derden worden geproduceerd. Deze zouden anders niet gebruikt worden. Of op een manier die minder efficiënt is voor hulpbronnen.
4. De gescheiden inzameling en sortering van afval met het oog op de voorbereiding ervan voor hergebruik of recycling.

Projecten over de vervanging van primaire brandstoffen door secundaire (hergebruikte of teruggewonnen of gerecyclede) brandstoffen vallen buiten dit thema.

Binnen dit thema gelden de volgende voorwaarden:

- Het mag niet gaan om investeringen voor activiteiten voor afvalverwijdering en nuttige toepassing van afval om energie te produceren.
- De subsidie bevrijdt ondernemingen die afval produceren niet van kosten of verplichtingen voor de verwerking van afval waarvoor zij aansprakelijk zijn volgens Unierecht of nationaal recht. Dit geldt ook voor regelingen over uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, of voor de kosten van een normale bedrijfsvoering.
- De steun mag niet de productie van afval of een intensiever gebruik van hulpbronnen aanmoedigen.
- Het gaat niet om investeringen in technologieën die al winstgevend zijn in de hele Unie.
- Er wordt geen steun toegekend aan investeringen om te voldoen aan vastgestelde Unienormen die van kracht zijn. Steun kan wel worden toegekend aan investeringen om te voldoen aan Unienormen die zijn vastgesteld, maar nog niet gelden. Voorwaarde hiervoor is dat de investering ten minste 18 maanden vóór het ingaan van de norm is uitgevoerd en voltooid.

Rekening houdend met de transitieagenda's circulaire economie, worden voorstellen op het gebied van recycling en hergebruik van kunststoffen, textiel, meubels en matrassen aangemoedigd.

Recycling van afval gaat over elke nuttige toepassing waardoor afvalstoffen opnieuw worden verwerkt tot producten, materialen of stoffen, voor het oorspronkelijke doel of voor een ander doel. Dit houdt in het opnieuw bewerken van organisch afval, maar niet energietergwinning, en ook niet het opwerken tot materialen die bedoeld zijn om te worden gebruikt als brandstof of als opvulmateriaal. Met *hergebruik* wordt bedoeld elke handeling waarbij producten of componenten die geen afvalstoffen zijn, opnieuw worden gebruikt voor hetzelfde doel als dat waarvoor zij waren bedoeld. Het gerecyclede of hergebruikte materiaal zou anders bij het afval belanden of op een minder milieuvriendelijke wijze worden verwerkt.

Bij deze Circulaire Economie-projecten bestaat het milieuvoordeel voor de onderneming uit het efficiënter gebruiken van grond- en hulpstoffen, het verminderen van de hoeveelheid afval en het recyclen van afval uit het eigen productieproces of dat van derden. U moet wel aannemelijk maken dat de activiteiten leiden tot een vermindering van de CO₂-uitstoot ergens anders in Nederland.

Maak voor recyclingprojecten bijvoorbeeld een vergelijking met de huidige manier waarop het afval wordt verwerkt. De CO₂-reductie kan bijvoorbeeld worden behaald doordat elders in Nederland minder afval wordt verbrand of gecomposteerd.

Overige maatregelen die CO₂-uitstoot verminderen

Dit thema gaat over projecten die zijn gericht op andere CO₂-reducerende investeringen dan maatregelen die vallen onder de andere thema's.

Binnen dit thema moet de investering leiden tot een vermindering van de CO₂-uitstoot binnen het productieproces van de onderneming die subsidie aanvraagt. Projecten die leiden tot een vermindering van broeikasgasemissies ergens anders in de productieketen vallen daarom niet binnen dit thema.

Buiten het bereik van dit thema vallen projecten die zijn gericht op:

- de productie van waterstof of de productie van elektriciteit uit hernieuwbare waterstof;
- de productie van hernieuwbare energie of energie uit hoogrenderende warmtekoppeling;
- de opslag, opslag en hergebruik van CO₂, zoals Carbon Capture Storage (CCS) en Carbon Capture and Utilisation (CCU);
- de aanschaf of ombouw van mobiel bouw materieel zoals bouwwerktuigen, hulpfuncties, bouwvoertuigen en zeegeande bouwvaartuigen. Deze vallen onder de Subsidieregeling Schoon en Emissieloos Bouw materieel;
- investeringen in uitrusting, machines en industriële productiefaciliteiten die gebruikmaken van fossiele brandstoffen. Dit is inclusief aardgas.

Voor projecten binnen dit thema gelden de volgende voorwaarden:

- Het gaat niet om investeringen waarvoor specifieke regels zijn opgenomen in de artikelen artikel 36 bis, artikel 36 ter en de artikelen 38 tot en met 48 van de AGVV.
- Het gaat niet om investeringen in apparatuur, machines en industriële productiefaciliteiten die gebruikmaken van fossiele brandstoffen, inclusief installaties die aardgas gebruiken. Wel is het mogelijk om steun te bieden voor aanvullende onderdelen die het niveau van milieubescherming van bestaande apparatuur, machines en industriële productiefaciliteiten verbeteren. In dat geval mag de investering niet leiden tot een uitbreiding van de productiecapaciteit of een hoger verbruik van fossiele brandstoffen.
- De investering gaat om één van de volgende typen projecten:
 - Een project dat leidt tot een verhoging van de milieubescherming van de activiteiten van de onderneming. Deze milieubescherming gaat verder dan de geldende Unienormen, ongeacht of er verplichte nationale normen zijn die strenger zijn dan de Unienormen;
 - Een project dat leidt tot een verhoging van de milieubescherming van de activiteiten van de onderneming bij afwezigheid van Unienormen;
 - Een project dat leidt tot een verhoging van de milieubescherming van de activiteiten van de onderneming om te voldoen aan Unienormen die zijn aangenomen, maar nog niet gelden;
 - Een project voor het afvangen en afvoeren van broeikasgassen (met uitzondering van CO₂), waarmee wordt voorkomen dat deze broeikasgassen in de atmosfeer terecht komen. Zie bijlage 1 voor de omrekenfactoren naar CO₂-equivalenten.
- We verlenen geen subsidie voor investeringen die uitgevoerd worden om te voldoen aan Unienormen die zijn vastgesteld en al gelden.
- De steun mag niet de betrokken emissies van de ene sector naar de andere verplaatsen, maar moet deze in het algemeen verminderen.
- Artikel 36 lid 10 van de AGVV geldt niet als methode om de toegestane subsidie te berekenen.

Infrastructuurvoorzieningen voor afvalwarmte en waterstof

Dit thema gaat over projecten die zijn gericht op infrastructuur voor afvalwarmte (ook wel restwarmte genoemd) en voor waterstof. Het kan gaan om specifieke infrastructuur en niet-specifieke infrastructuur. Specifieke infrastructuur is infrastructuur die is aangelegd voor een vooraf vastgestelde gebruiker. Dit kan een individuele gebruiker zijn, of een kleine groep gebruikers. Deze infrastructuur is op de behoeften van deze gebruiker(s) aangepast. Bij infrastructuurprojecten kan de toename van het niveau van milieubescherming ook het gevolg zijn van de activiteiten van een andere partij in de infrastructuurketen.

Voor afvalwarmte kan het onder andere gaan om distributienetwerken, stoomnetwerken, industriële infrastructuur of warmtenetten gebaseerd op afvalwarmte.

Voor waterstof moet de infrastructuur passen binnen de definitie van energie-infrastructuur voor waterstof, die is opgenomen in artikel 2, onderdeel 130, onder c, subonderdelen i tot en met vi, van de AGVV. De infrastructuur moet bestemd zijn voor hernieuwbare waterstof, of een combinatie van hernieuwbare en niet-hernieuwbare waterstof.

De volgende tabel vat de mogelijkheden samen van deze subsidiemodule voor infrastructuurvoorzieningen, en laat zien onder welk artikel van de AGVV deze vallen.

	Specifieke infrastructuur	Niet-specifieke infrastructuur
Waterstof	Artikel 36: Infrastructuur voor hernieuwbare en niet-hernieuwbare waterstof mits 70% CO₂-reductie en geproduceerd uit elektriciteit), bedoeld in artikel 2, onderdeel 130, onder c, subonderdelen i tot en met vi, met uitzondering van de laatste zin van onderdeel c. Artikel 41: Infrastructuur voor transmissie, distributie of opslag van uitsluitend hernieuwbare waterstof.	Artikel 41: Opslagvoorzieningen voor uitsluitend hernieuwbare waterstof. Artikel 56: Andere infrastructuur voor hernieuwbare en niet-hernieuwbare waterstof (mits 70% CO₂-reductie en geproduceerd uit elektriciteit), bedoeld in artikel 2, onderdeel 130, onder c, subonderdelen i tot en met vi, met uitzondering van de laatste zin van onderdeel c, die op het lokale niveau bijdraagt aan het verbeteren van het ondernemings- en consumentenklimaat en het moderniseren en ontwikkelen van de industriële basis. Met uitzondering van tankinfrastructuur of haven- of luchtvaartinfrastructuur.
Afvalwarmte / restwarmte	Artikel 36: Infrastructuur voor transmissie of distributie van thermische energie in de vorm van stoom of warm water, gebaseerd op het gebruik van afvalwarmte van industriële toepassingen. Geen opslagvoorzieningen.	Artikel 46: Infrastructuur voor transmissie, distributie en opslag voor energie-efficiënte stadsverwarming en/of -koeling. Het moet gaan om een systeem dat ten minste 50% afvalwarmte gebruikt.

Buiten dit thema vallen projecten die zijn gericht op:

- de productie van waterstof of de productie van elektriciteit uit hernieuwbare waterstof;
- de productie van hernieuwbare energie of energie uit hoogrenderende warmtekrachtkoppeling;
- tankinfrastructuur voor waterstof.

Onder artikel 36 en 56 komen investeringen in installaties, apparatuur en machines die waterstof gebruiken, alleen in aanmerking voor subsidie als ze aan de volgende voorwaarden voldoen:

- De gebruikte waterstof is geproduceerd uit elektriciteit.
- De waterstofproductie zorgt tijdens de levenscyclus voor een broeikasgasemissiereductie van ten minste 70% ten opzichte van een fossiele referentiebrandstof van 94 g CO₂eq/MJ (2,256 tCO₂eq/tH₂).

3 Kom ik in aanmerking?

3.1 Voorwaarden

Wie kan subsidie aanvragen?

Een individuele onderneming uit de industrie die voor eigen rekening en risico een project uitvoert. En die valt onder hoofdgroep C (Industrie), D (alleen energiedistributie) of E (afval- en afvalwaterverwerking) van de Standaardbedrijfsindeling 2025, versie 2024. Het gaat hier om de SBI-code van de daadwerkelijke activiteit waarmee de CO₂-emissiereductie wordt bereikt. Deze code kan afwijken van de SBI-code waarmee uw bedrijf is ingeschreven bij de KVK.

Waarvoor kunt u subsidie aanvragen?

Voor investeringen in de eigen bedrijfsvoering:

- die bijdragen aan de vermindering van de uitstoot van CO₂ in Nederland op één van de thema's die staan in [hoofdstuk 2](#) van deze handleiding; én
- die een terugverdientijd zonder subsidie van meer dan 5 jaar hebben, volgens de berekenwijze uit het Excel-document 'Berekening terugverdientijd VEKI' (zie hiervoor de pagina [Versnelde klimaatinvesteringen industrie \(VEKI\)](#)); én
- die leiden tot een absolute CO₂-reductie in Nederland in 2030 ten opzichte van de bestaande situatie. Met CO₂ bedoelen we: CO₂ of CO₂-equivalent (de hoeveelheid CH₄, N₂O, HFK's, PFK's en SF₆, die zoals de factoren in [bijlage 1](#) eenzelfde broeikaseffect oplevert als een massa-eenheid CO₂).

Wanneer begint u en hoelang mag een project duren?

- U start niet met uw project vóórdat u de subsidieaanvraag indient. Met starten bedoelen wij: het begin van de bouwwerkzaamheden voor de te subsidiëren investering, de eerste juridisch bindende toezegging om uitrusting te bestellen, of een andere toezegging die de investering onomkeerbaar maakt. Het aankopen van gronden (waarvoor u geen subsidie aanvraagt) voordat u de subsidieaanvraag indient, zien wij niet als starten. Ook wordt het uitvoeren van voorbereidende werkzaamheden, zoals het verkrijgen van vergunningen en het uitvoeren van voorbereidende haalbaarheidsstudies, niet beschouwd als het starten van het project. Het moment waarop u een verplichting bent aangegaan, is leidend. Dat wil zeggen: het moment waarop u een opdracht heeft verleend. Het is niet relevant of er al een betaling heeft plaatsgevonden.
- U start binnen 6 maanden na de subsidieverlening met de uitvoering van het project.
- U voert het project uit binnen een periode van 4 jaar vanaf de start van de activiteiten.

Wat is nog meer belangrijk?

- U moet aannemelijk maken dat u uw eigen aandeel in de projectkosten (het deel waarvoor u geen subsidie krijgt) kunt financieren.
- Bij de beoordeling kijken we bij alle projecten naar de bijdrage die u zelf moet betalen. Als u uw eigen financiële bijdrage niet op tijd kunt leveren, dan is de kans groot dat het project mislukt of pas veel later (meer dan 6 maanden) van start kan gaan. Daarom wijzen wij uw subsidieaanvraag af als er onvoldoende vertrouwen is in de financiering van het eigen aandeel in de projectkosten. In het projectplan moet u aangeven hoe u de eigen bijdrage gaat financieren.

Financiële situatie deelnemer

Beschrijf hoe de continuïteit van de aanvragende entiteit wordt gewaarborgd tijdens de looptijd van het project. Doe dit voor de groep verbonden ondernemingen als dat van toepassing is. Benoem in deze beschrijving ten minste de kengetallen solvabiliteit en liquiditeit. Onderbouw dit met de meest recente en volledige jaarcijfers van de eigen entiteit en, als dat van toepassing is, met de meest recente en volledige jaarcijfers van de groep.

Als er negatieve signalen zijn in de financiële situatie van het project, beschrijf dan waarom deze de continuïteit van de onderneming niet in de weg staan. Voorbeelden van negatieve signalen zijn:

- een negatief werkkapitaal;
- een negatief resultaat;
- opgebouwde verliezen in het eigen vermogen;

- een sterk teruglopende omzet.
- Als er nog geen of een beperkte omzet is, dan beschrijf dan hoe u de verwachte aanloopverliezen gaat opvangen.

Te financieren bedrag

Binnen de VEKI ontvangt u een percentage van de subsidiabele projectkosten als subsidiebedrag. Naast de subsidiabele kosten kan er sprake zijn van niet-subsidiabele kosten. De som van de subsidiabele en niet-subsidiabele projectkosten min het subsidiebedrag is de bijdrage die u financiert.

Wijze van financieren plus onderbouwing

In het projectplan beschrijft u hoe u de eigen bijdrage gaat financieren. Dit kunt u bijvoorbeeld doen met eigen middelen of door het aantrekken van externe middelen. Onderbouw de wijze van financieren met documentatie.

Als u de eigen bijdrage financiert met eigen middelen, stuur dan de meest recente jaarcijfers mee. Uit deze jaarcijfers moet blijken dat u over voldoende liquide middelen beschikt tijdens de looptijd van het project. Als u jaarcijfers van een verbonden onderneming aanlevert, stuur dan ook een getekende garantieverklaring van de verbonden onderneming mee. Uit deze garantieverklaring moet blijken voor welke bedragen de verbonden ondernemingen garant staan, en dat de garantieverklaring specifiek bedoeld is voor het ingediende project.

De resultaten van een VEKI-project zijn onzeker. Eventuele verwachte inkomsten die voortvloeien uit het VEKI-project worden niet meegenomen als financieringsbron voor de financiering van de eigen bijdrage.

U mag de eigen bijdrage in de projectkosten niet financieren uit de subsidie voor projecturen (loonkosten/arbeid).

Als u de eigen bijdrage financiert met externe middelen, lever dan de definitieve getekende overeenkomsten aan als deze er zijn. Als de overeenkomsten er nog niet zijn, lever dan de documenten aan die er wel zijn. Bij de aanvraag hoort duidelijk te zijn welke partijen gaan financieren, en tegen welke voorwaarden zij dit doen. Daarnaast moet u met een tijdsplanning inzichtelijk maken welke stappen nog doorlopen moeten worden om tot de definitieve overeenkomst te komen. Sta hierbij ook stil bij de due diligence. Als de due diligence nog niet is gestart of nog loopt, omschrijf dan duidelijk hoe dit proces er uit gaat zien en op welke termijn dit wordt afgerond. Toon tot slot aan dat de financierende partij (banken en financieringsmaatschappijen uitgesloten) over voldoende middelen beschikt om de financiering en/of investering te kunnen doen. Dit doet u bijvoorbeeld door recente jaarcijfers aan te leveren.

Meer informatie en spelregels over de financiering van een subsidieproject vindt u op de pagina [Financiering subsidieproject](#).

3.2 Beoordeling

Wij beoordelen aanvragen voor subsidie op volgorde van binnenkomst van de aanvragen. Hierbij telt de datum waarop uw aanvraag compleet is. In [hoofdstuk 6](#) leest u meer over welke stukken u moet meesturen. Nadat uw aanvraag compleet is, is de beoordelingstermijn 8 weken. Deze termijn kunnen we één keer verlengen met nog eens 8 weken. Als uw project aan de voorwaarden voldoet en er geen gronden zijn om uw project af te wijzen, kunt u subsidie krijgen totdat het budget op is.

3.3 Afwijzingsgronden

Wij wijzen uw projectvoorstel in ieder geval in de onderstaande gevallen af.

- De investering past niet binnen de thema's van de regeling (zie [hoofdstuk 2](#)).
- Het is niet aannemelijk dat u het project binnen de maximaal toegestane looptijd voltooit (denk hierbij ook aan de benodigde vergunningen en lange levertijden voor machines en apparatuur).
- De subsidie is voor een onderneming in moeilijkheden (zie [bijlage 4](#) voor meer uitleg).
- Er is onvoldoende vertrouwen dat de betrokkenen het project kunnen financieren. De aanvrager heeft onvoldoende eigen vermogen en meegestuurde verklaringen van externe financiers zijn niet concreet genoeg.
- Er is onvoldoende vertrouwen dat de betrokkenen de capaciteiten hebben om het project uit te voeren.
- Er is onvoldoende vertrouwen in de technische of economische haalbaarheid van het project.

- Er is onvoldoende vertrouwen dat de terugverdientijd van de (meer)investering ten opzichte van het nulscenario (zie hoofdstuk 4.3) meer dan 5 jaar zou zijn zonder subsidie.
- De te verlenen subsidie bedraagt meer dan € 80 per ton CO₂-reductie ten opzichte van het nulscenario. Hierbij kijken we naar de totale CO₂-reductie die het project in Nederland realiseert, gedurende 15 jaar vanaf de ingebruikname van de installatie. Of gedurende de levensduur van de installatie als deze korter is dan vijftien jaar. Als de te verlenen subsidie meer dan € 80,- per ton CO₂-reductie is, kan tot maximaal € 80 per ton CO₂-reductie worden aangevraagd en verleend.
- De investering leidt niet tot een absolute CO₂-reductie in Nederland in 2030 ten opzichte van de bestaande situatie.
- De kwaliteit van het project is onvoldoende, blijkend uit de uitwerking van de aanpak en methodiek, de omgang met risico's, de uitvoerbaarheid en de deelnemende partijen.
- Het project is niet gericht op de vermindering van de uitstoot van CO₂ voor een activiteit die valt onder hoofdgroep C (Industrie), D (alleen energiedistributie) of E (afval- en afvalwaterverwerking) van de [Standaardbedrijfsindeling 2025, versie 2024, van het Centraal Bureau voor de Statistiek](#).
- De te verlenen subsidie is minder dan € 30.000 voor mkb-ondernemingen en minder dan € 125.000 voor grote ondernemingen.
- U heeft onvoldoende aannemelijk gemaakt dat het een project betreft voor een investering in technologie die zich in soortgelijke projecten in de industrie bewezen heeft.
- Voor het project zou DEI+ subsidie aangevraagd kunnen worden.

Een uitgebreide uitleg vindt u in [bijlage 2](#).

4 Subsidie en projectkosten

4.1 Subsidiebudget en maximale subsidie

Het beschikbare subsidiebudget, de maximale subsidie per project en de aanvraagperiode zijn:

Budget	Aanvraagperiode	Maximale subsidie per project
€ 148 miljoen	16 september 2025, 09:00 uur tot 2 februari 2026, 17:00 uur	€ 30 miljoen

4.2 Subsidiepercentages

De subsidiepercentages hangen af van het soort project en zijn:

Soort project	Subsidiepercentage	Opmerking
Overige CO ₂ -reducerende maatregelen (art. 36)	40%	Subsidiabel zijn de extra kosten ten opzichte van een nulscenario, zie paragraaf 4.3.
	20%	Geen nulscenario.
Circulaire economie (art. 47)	40%	Subsidiabel zijn de extra kosten ten opzichte van een nulscenario, zie paragraaf 4.3.
Infrastructuurvoorzieningen voor afvalwarmte en waterstof (artikel 36, 41, 46 en 56 AGVV)	30-50% (afhankelijk van welk artikel van toepassing is)	Onder artikel 36 geldt een maximale subsidie van € 25 miljoen. Onder artikel 56 geldt een maximale subsidie van € 11 miljoen (investeringskosten-exploitatiewinst). Er is niet meer dan € 22 miljoen aan investeringskosten toegestaan.
Energie-efficiëntie (art. 38)	30%	Subsidiabel zijn de extra kosten ten opzichte van een nulscenario, zie paragraaf 4.3.
	15%	Geen nulscenario.
Alle projecten	+10 procentpunten (als geen nulscenario +5%)	Voor middelgrote ondernemingen.
Alle projecten	+20 procentpunten (als geen nulscenario +10%)	Voor kleine ondernemingen.

4.3 Projectkosten

Als projectkosten komen de kosten in aanmerking die rechtstreeks zijn toe te rekenen aan een project. Subsidiabele kosten worden, afhankelijk van het project, berekend in overeenstemming met de artikelen 36, 38, 41, 46, 47, en 56 van de AGVV (dit is verwerkt in de modelbegroting).

Bij een project gaat het om investeringssteun voor praktijktoepassingen door een eindgebruiker/exploitant. U kunt geen subsidie aanvragen voor een project als u met de investering geen aantoonbare duurzaamheidsbijdrage realiseert. Het project betreft investeringen in materiële en eventueel immateriële activa. Financiële lease is voor alle projecten mogelijk, operationele lease alleen onder artikel 36 en 38 van de AGVV. Bij financiële lease moet de leaseneer eigenaar worden van de installatie. Bij operationele lease komen exploitatiekosten niet in aanmerking. De installatie blijft ook na het project in gebruik. Het gaat hierbij dus nadrukkelijk om investeringsprojecten, waarbij de aanvrager investeringen doet (in activa) die CO₂ verminderen.

Bij een project krijgt u subsidie over de extra kosten van een investering ten opzichte van een nulscenario. Dit betekent dat er bijna altijd een referentie-investering bestaat, die opgevoerd moet worden. Dit zijn de kosten van een realistisch, minder milieuvriendelijk alternatief, waarin u zou investeren als u geen subsidie krijgt.

Hieronder staan per thema de mogelijke nulscenario's.

Energie-efficiëntie

Kosten die voor subsidie in aanmerking komen (ook wel: subsidiabele kosten), zijn de extra investeringskosten die nodig zijn om het hogere niveau aan energie-efficiëntie te halen. Deze bepaalt u door de investeringskosten te vergelijken met die van het nulscenario dat zich zonder subsidie zou voordoen. Dit gaat als volgt:

- a. Als het nulscenario is om een minder energie-efficiënte investering uit te voeren die gangbaar is in de betrokken sector of voor de betrokken activiteit, dan zijn de subsidiabele kosten het verschil tussen de investeringskosten waarvoor u subsidie krijgt en de kosten van de minder energie-efficiënte investering;
- b. Als het nulscenario is om dezelfde investering op een later tijdstip uit te voeren, dan zijn de subsidiabele kosten het verschil tussen de investeringskosten waarvoor u subsidie krijgt en de netto contante waarde van de kosten van de latere investering, gediscoteerd naar het tijdstip dat de gesubsidieerde investering zou worden uitgevoerd;
- c. Als het nulscenario is om de bestaande installaties en uitrusting te blijven gebruiken, dan zijn de subsidiabele kosten het verschil tussen de investeringskosten waarvoor u subsidie krijgt en de netto contante waarde van de investering in het onderhoud, de reparatie en de modernisering van de bestaande installaties en uitrusting, gediscoteerd naar het tijdstip dat de gesubsidieerde investering zou worden uitgevoerd;
- d. Als er uitrusting onder de leasingovereenkomsten valt, dan zijn de subsidiabele kosten het verschil in netto contante waarde tussen de leasing van de uitrusting waarvoor u subsidie krijgt en de leasing van de minder energie-efficiënte uitrusting die zonder de subsidie zou worden geleased. Onder de leasingkosten vallen geen kosten met betrekking tot de exploitatie van de uitrusting of installatie (brandstofkosten, verzekering, onderhoud, andere verbruiksgoederen). Het maakt daarbij niet uit of deze deel uitmaken van het leasingcontract.

In de situaties die hierboven staan, komt het nulscenario overeen met een investering die een vergelijkbare outputcapaciteit en levensduur heeft, en voldoet aan de geldende Unienormen. Het nulscenario is geloofwaardig in het licht van wettelijke vereisten, marktvoorwaarden en prikkels die door het EU ETS-systeem worden gegenereerd.

In afwijking van de situaties a tot en met d, kunt u de subsidiabele kosten bepalen zonder het nulscenario vast te stellen. In dat geval zijn de subsidiabele kosten de investeringskosten die rechtstreeks verband houden met het behalen van een hoger niveau van milieubescherming.

En worden de steunintensiteiten (en verhogingen) die vastgesteld en van toepassing zijn met 50% verlaagd. Als u hiervoor kiest, moet u nog steeds de terugverdientijd (bijlage 5 bij de aanvraag) en kosteneffectiviteit (bijlage 6 bij de aanvraag) berekenen ten opzichte van het meest aannemelijke referentiescenario.

Als het gaat om een duidelijk te identificeren investering die alleen als doel heeft om de energie-efficiëntie te verbeteren en er is geen minder energie-efficiënte investering mogelijk dat als nulscenario kan dienen, dan zijn de subsidiabele kosten de totale investeringskosten. De kosten die niet rechtstreeks verband houden met het behalen van een hoger niveau van energie-efficiëntie, komen niet voor subsidie in aanmerking.

Circulaire economie

De kosten die voor subsidie in aanmerking komen, zijn de extra investeringskosten. Deze bepaalt u door de totale investeringskosten van het project af te zetten tegen die van minder milieuvriendelijke projecten of activiteiten. De nulscenario's kunnen zijn:

- a. Een nulscenario dat bestaat uit een vergelijkbare investering die geloofwaardig zou zijn, toegepast in een nieuw of al bestaand productieproces zonder subsidie, en dat niet hetzelfde niveau van hulpbronnenefficiëntie behaalt;
- b. Een nulscenario dat bestaat uit de behandeling van afval op basis van een verwerkingsmethode die lager in de afvalhiërarchie valt (zoals staat in artikel 4, lid 1, van Richtlijn 2008/98/EG). Of de behandeling van afval, andere producten, materialen of stoffen op een manier die minder hulpbronnenefficiënt is;
- c. Een nulscenario dat bestaat uit een vergelijkbare investering in een gebruikelijk productieproces waarbij primaire grondstoffen of feedstock worden gebruikt, als het verkregen secundaire (hergebruikte of teruggewonnen) product technisch en economisch te vervangen is door het primaire product.

In de situaties die onder a en c staan, komt het nulscenario overeen met een investering die een vergelijkbare outputcapaciteit en levensduur heeft, en die voldoet aan de geldende Unienormen. Het nulscenario is geloofwaardig in het licht van wettelijke vereisten, marktvoorwaarden en prikkels.

Als het gaat om een investering in de installatie van een uitbreiding van een al bestaande voorziening waarvoor geen minder milieuvriendelijk alternatief bestaat, of als de subsidieaanvrager kan aantonen dat er zonder subsidie geen investering zou worden gedaan, zijn de subsidiabele kosten de totale investeringskosten.

Overige maatregelen die CO₂-uitstoot verminderen

De kosten die voor subsidie in aanmerking komen, zijn de extra investeringskosten. Deze bepaalt u door de investeringskosten af te zetten tegen die van een nulscenario dat zich zonder subsidie zou voordoen. Dit gaat als volgt:

- a. Als het nulscenario is om een minder milieuvriendelijke investering uit te voeren die gangbaar is in de betrokken sector of voor de betrokken activiteit, dan zijn de subsidiabele kosten het verschil tussen de investeringskosten waarvoor u subsidie krijgt en de kosten van de minder milieuvriendelijke investering;
- b. Als het nulscenario is om dezelfde investering op een later tijdstip uit te voeren, zijn de subsidiabele kosten het verschil tussen de investeringskosten waarvoor u subsidie krijgt en de netto contante waarde van de kosten van de latere investering, gedisconteerd naar het tijdstip dat de gesubsidieerde investering zou worden uitgevoerd;
- c. Als het nulscenario is om de bestaande installaties en uitrusting te blijven gebruiken, zijn de subsidiabele kosten het verschil tussen de investeringskosten waarvoor u subsidie krijgt en de netto contante waarde van de investeringen in het onderhoud, de reparatie en de modernisering van de bestaande installaties en uitrusting, gedisconteerd naar het tijdstip dat de gesubsidieerde investering zou worden uitgevoerd;
- d. Als er uitrusting onder leasingovereenkomsten valt, dan zijn de subsidiabele kosten het verschil in netto contante waarde tussen de leasing van de uitrusting waarvoor u subsidie krijgt en de leasing van de minder milieuvriendelijke uitrusting die zonder de subsidie zou worden geleased. Onder de leasingkosten vallen geen kosten met betrekking tot de exploitatie van de uitrusting of installatie (brandstofkosten, verzekering, onderhoud, andere verbruiksgoederen). Het maakt hierbij niet uit of deze deel uitmaken van het leasingcontract.

In de situaties die hierboven staan, komt het nulscenario overeen met een investering die een vergelijkbare outputcapaciteit en levensduur heeft, en die voldoet aan de geldende Unienormen. Het nulscenario is geloofwaardig in het licht van wettelijke vereisten, marktvoorwaarden en prikkels die door het EU ETS-systeem worden gegenereerd.

Als de investering waarvoor u subsidie krijgt een uitbreidingscomponent is voor een al bestaande voorziening waarvoor geen minder milieuvriendelijke investering in een nulscenario bestaat, dan zijn de subsidiabele kosten de totale investeringskosten.

In afwijking van de situaties a tot en met d, kunt u de subsidiabele kosten bepalen zonder het nulscenario vast te stellen. In dat geval zijn de subsidiabele kosten de investeringskosten die rechtstreeks verband houden met het behalen van een hoger niveau van milieubescherming. En worden de steunintensiteiten (en verhogingen) die vastgesteld en van toepassing zijn met 50% verlaagd. Als u hiervoor kiest, moet u nog steeds de terugverdientijd (bijlage 5 bij de aanvraag) en kosteneffectiviteit (bijlage 6 bij de aanvraag) berekenen ten opzichte van het meest aannemelijke referentiescenario.

Infrastructuurvoorzieningen voor afvalwarmte en waterstof (artikel 36, 41, 46 en 56 AGVV);

Bij dit thema zijn er geen nulscenario's. De kosten die voor subsidie in aanmerking komen, verschillen per artikel:

- Artikel 36 en artikel 41: de subsidiabele kosten zijn de totale investeringskosten;
- Artikel 46: de subsidiabele kosten zijn de investeringskosten voor de bouw of upgrade van een energie-efficiënt systeem voor stadsverwarming en/of stadskoeling;
- Artikel 56: de subsidiabele kosten zijn de investeringskosten in materiële en immateriële activa. Hierbij is de subsidie niet hoger dan het verschil tussen de subsidiabele kosten en de exploitatiewinst van de investering. De exploitatiewinst wordt in mindering gebracht op de subsidiabele kosten, ofwel vooraf op basis van redelijke prognoses, ofwel via een terugvorderingsmechanisme.

4.4 Wat als een provincie, gemeente of andere overheid een bijdrage levert?

Bij de VEKI-subsidie maken we zoveel mogelijk gebruik van de ruimte die het steunkader biedt. Dat betekent dat subsidies vanuit de SDE++, Horizon 2020/Europe, provincies, gemeenten, waterschappen, gemeentes en openbare lichamen (zoals bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen, hierna WGR), niet bij voorbaat worden afgetrokken van de VEKI-subsidie.

Bij de VEKI-subsidie gaan we ervan uit dat bijdrages van de provincie, gemeente of andere overheid worden gedaan vanuit hun wettelijke taken (niet-economische activiteiten). Bijdrages vanuit de niet-wettelijke taken (economische activiteiten) of in-kind bijdrages (uren) komen bij de VEKI-subsidie in de praktijk niet voor en bespreken we daarom niet.

Als een provincie, gemeente of andere overheid vanuit haar wettelijke taak een bijdrage levert dat met publiek geld wordt betaald, krijgt de aanvrager een voordeel dat andere marktpartijen niet hebben. Er is dan sprake van steun. Als het om een cash-bijdrage (een bijdrage in geld) gaat, noemen we dat subsidie. De subsidie wordt dan opgeteld bij de VEKI-subsidie die aangevraagd wordt. Vervolgens wordt beoordeeld of de totale steun binnen de maximaal toegestane steunruimte uit het steunkader blijft. Het eventuele teveel wordt afgetrokken van de gevraagde subsidie.

De rijksoverheid, provincies, gemeentes en openbare lichamen zoals bedoeld in de WGR kunnen zelf nooit subsidie ontvangen. Waterschappen kunnen dat wel (artikel 3 lid 2 van het Kaderbesluit nationale EZK- en LNV-subsidies).

4.5 Combinatie van VEKI-subsidie met EIA en MIA/VAMIL

U kunt de VEKI-subsidie voor een investering combineren met de Energie-investeringsaftrek (EIA) en de Milieu-investeringsaftrek (MIA)/Willekeurige afschrijving milieu-investeringen (MIA/VAMIL) voor diezelfde investering. Maar, dat gebeurt wel op een verschillende manier.

EIA

De EIA is een belastingvoordeel en geen staatssteun. Toch heeft de EIA wel invloed bij de vaststelling van de definitieve VEKI-subsidie na afloop van het project. EIA wordt (bijna) altijd later aangevraagd dan de VEKI-subsidie. Daarom houden we bij verlening van de VEKI-subsidie geen rekening met een eventuele EIA-aanvraag. Bij de EIA-aanvraag worden alleen definitief vastgestelde subsidies in mindering gebracht op het investeringsbedrag. Toegezegde of toegekende (verleende) subsidies waarvan de hoogte op een later moment nog definitief wordt vastgesteld, hoeft u in uw EIA-aanvraag niet te vermelden. Dat geldt ook voor aangevraagde of nog aan te vragen subsidies. Omdat het EIA-voordeel wel de investeringskosten van een demonstratieproject verlaagt, moet u het ontvangen

EIA-voordeel bij de vaststelling van de VEKI-subsidie wel in mindering brengen op de subsidiabele kosten van de VEKI. Het gaat dan om het EIA-voordeel dat u tot en met de einddatum van het project heeft gekregen.

MIA/VAMIL

De MIA/VAMIL is wel staatssteun, maar in een andere vorm dan subsidie (belastingvoordeel). Dat betekent voor een project dat de VEKI-subsidie en het MIA/VAMIL-voordeel samen niet boven de maximaal toegestane staatssteunruimte mogen uitkomen. Degene die als tweede steun toekent, moet rekening houden met de eerder verleende steun. Dit is meestal de MIA/VAMIL, omdat die pas kan worden aangevraagd nadat een investeringsverplichting is aangegaan. De VEKI-subsidie moet juist voorafgaand aan een investeringsverplichting worden aangevraagd.

5 De aanvraagprocedure in 5 stappen

Stap 1 – Past uw project binnen de VEKI?

Bekijk of uw project in aanmerking komt voor subsidie. Op onze webpagina [Versnelde klimaatinvesteringen VEKI](#) leest u alles over de thema's en voorwaarden. Twijfelt u? Of heeft u vragen? Neem dan contact met ons op via telefoonnummer 088 042 42 42. Of vul het [projectideeformulier](#) in via onze website.

Stap 2 – Dien uw subsidieaanvraag op tijd in

U kunt een subsidieaanvraag indienen tijdens de aanvraagperiode. U dient uw subsidieaanvraag in via ons digitale aanvraagportaal. Aan het aanvraagformulier voegt u de vereiste bijlagen (zie [hoofdstuk 6](#)) toe. Om in te kunnen loggen, heeft u een eHerkenningmiddel met minimaal betrouwbaarheidsniveau 3 nodig. Vraag dit op tijd aan. Dit kost een aantal werkdagen. Meer informatie over eHerkenning vindt u op onze webpagina [Hulp bij inloggen](#).

Stap 3 – Is uw aanvraag volledig?

Als uw aanvraag binnenkomt, controleren wij of u alle benodigde stukken heeft aangeleverd (zie [hoofdstuk 6](#)). Als uw aanvraag compleet is, nemen we uw aanvraag in behandeling. Is dit niet het geval, dan ontvangt u een verzoek om de aanvraag aan te vullen. Aanvragen die we ontvangen op de sluitingsdag nemen we alleen in behandeling als ze compleet zijn. Na de sluitingsdag is er geen mogelijkheid meer om uw aanvraag aan te vullen. Wij sturen alle berichtgeving over uw subsidieaanvraag naar de penvoerder of intermediair (als u dat heeft aangegeven).

Stap 4 – Beoordeling van de aanvraag

Wij beoordelen de aanvragen op volgorde van binnenkomst. Daarbij geldt de datum dat uw aanvraag compleet is. Wij toetsen of er inhoudelijke of financiële redenen zijn om uw subsidieaanvraag af te wijzen. Als uw project aan de inhoudelijke vereisten voldoet, dan kunt u subsidie krijgen tot het beschikbare budget op is.

Stap 5 – Uitsluitel over toekenning of afwijzing

Wij beoordelen de aanvragen binnen 8 weken. Binnen deze termijn laten we u weten of wij uw aanvraag toekennen of afwijzen. Deze termijn kunnen we één keer verlengen met nog eens 8 weken.

6 Onderdelen van de subsidieaanvraag

Een subsidieaanvraag bestaat uit de volgende onderdelen:

- **Aanvraagformulier:** uzelf of een intermediair vult via ons digitale aanvraagportaal het aanvraagformulier in en ondertekent deze met een digitale handtekening (eHerkenning).
- **Machtiging van de intermediair:** als een intermediair de aanvraag voor u indient, moet u de machtiging van de intermediair als bijlage toevoegen.
- **Bijlagen:**

Bijlagen bij uw aanvraag:

Bijlage 1: Projectplan

Wij beoordelen uw subsidieaanvraag inhoudelijk op basis van uw projectplan. Gebruik ons model projectplan op de pagina [Versnelde klimaatinvesteringen industrie \(VEKI\)](#).

Bijlage 2: Begroting

Vul alle relevante werkbladen van onze model begroting in. Dit model vindt u op de pagina [Versnelde klimaatinvesteringen industrie \(VEKI\)](#). Als u op grond van artikel 56 AGVV subsidie aanvraagt, vul dan ook het tabblad 'exploitatieberekening' in. De exploitatieberekening bevat ten minste een specificatie van de investeringskosten, een overzicht van alle kosten en baten, en een berekening van het projectrendement (NCW, IRR) en de terugverdientijd. Wij gaan ervan uit dat u voor dit type projecten al een dergelijke berekening heeft gemaakt. Daarom hebben wij hiervoor geen apart format. Laat in de berekening en het projectplan duidelijk zien welke uitgangspunten u heeft gehanteerd (zoals de WACC).

Bijlage 3: Financiële onderbouwing van de eigen bijdrage (vormvrij)

Wij letten bij de beoordeling van uw aanvraag op de bijdrage die u zelf moet betalen. Als u uw eigen financiële bijdrage niet op tijd kunt leveren, is de kans groot dat het project mislukt of pas veel later (meer dan 6 maanden) van start kan gaan. Als er onvoldoende vertrouwen is in de financiële haalbaarheid, wijzen wij uw subsidieaanvraag af. Geef daarom goed aan hoe u de eigen bijdrage gaat financieren. Dit kunt u onderbouwen met bijvoorbeeld een verklaring van uw bank of investeerder, een (recent) jaarverslag en/of een businessplan. In de model begroting vult u op het tabblad 'Financiering' de samenvattende tabel over financiering in.

Bijlage 4: Mkb-toets

Om te toetsen of uw organisatie een mkb-onderneming is, kunt u gebruikmaken van de [online mkb-verklaring](#).

Bijlage 5: Berekening terugverdientijd

Vul de relevante gegevens van ons model in. Dit model vindt u op de pagina [Versnelde klimaatinvesteringen industrie \(VEKI\)](#).

Bijlage 6: Model kosteneffectiviteit en CO₂ berekening

Vul de relevante gegevens van ons model in. Dit model vindt u op de pagina [Versnelde klimaatinvesteringen industrie \(VEKI\)](#).

Bijlage 7: Verklaring VEKI aanvraag: geen EML-maatregelen

Dit is een verklaring dat u niet op grond van bijlage VII of XIV van de Omgevingsregeling verplicht bent om de investering (of onderdelen daarvan) waarvoor u subsidie aanvraagt, uit te voeren. Gebruik hiervoor het format op de pagina [Versnelde klimaatinvesteringen industrie \(VEKI\)](#).

Bijlage 8: Verklaring 'Geen onderneming in moeilijkheden'

Dit is een verklaring dat u geen onderneming in moeilijkheden bent volgens de AGVV. Ter ondersteuning van deze verklaring vult u het beslisschema (zie bijlage 9) in. En levert u organogrammen (inclusief aandelenverhouding) van de deelnemers, en de meest (geconsolideerde) jaarcijfers aan. De balansdatum mag niet langer dan 18 maanden geleden zijn. De volledige verklaring vindt u op de pagina [Versnelde klimaatinvesteringen industrie \(VEKI\)](#). Zie ook bijlage 4 van deze handleiding voor meer uitleg.

Bijlage 9: Beslisschema 'Geen onderneming in moeilijkheden'

Dit beslisschema vindt u op de pagina [Versnelde klimaatinvesteringen industrie \(VEKI\)](#).

Bijlage 10: Organogram

Hieruit moet de juridische structuur inclusief aandeelverhoudingen van de groep blijken waartoe uw onderneming behoort.

Bijlage 11: Vastgestelde jaarrapporten en/of consolidatiestaat

Deze horen bij het beslisschema 'Geen onderneming in moeilijkheden'.

Overige bijlage(n)

Voeg extra stukken toe die belangrijk zijn voor uw project, zoals rapporten ter onderbouwing van de technische of economische claims die u in het projectplan doet, offertes, toezeggingen van de bank of investeerders en uitbestedingsovereenkomst(en).

7 Als uw project subsidie krijgt

Als uw project subsidie krijgt, ontvangt u hiervan schriftelijk bericht in de vorm van een beschikking. Hierin staat hoeveel subsidie u krijgt, welke voorwaarden er mogelijk nog gelden en aan welke bepalingen u moet voldoen. Alle berichtgeving verloopt in principe per e-mail.

Voorschotten

U krijgt het subsidiebedrag in delen uitgekeerd. U krijgt automatisch een eerste voorschot binnen 2 weken na verlening, tenzij het project later start. Dan krijgt u een eerste voorschot binnen 2 weken na de start van het project. Er zijn 2 manieren van bevoorschotten.

Begroting zonder mijlpalen

U krijgt in totaal 90% van het subsidiebedrag als voorschot binnen de looptijd van het project. De voorschotten worden lineair verdeeld over de gehele projectperiode. De voorschotten worden binnen 2 weken na de start van een nieuw kwartaal automatisch uitbetaald. De laatste 10% van het subsidiebedrag wordt na afsluiting, bij de vaststelling van het project, uitbetaald.

Begroting met mijlpalen

Als u in het projectplan heeft aangegeven gebruik te maken van een mijlpalenplan, dan worden de voorschotten verdeeld op grond van de mijlpalen. Binnen een mijlpaalperiode worden de kosten lineair verdeeld en binnen 2 weken na de start van een nieuw kwartaal uitbetaald. De laatste 10% van het subsidiebedrag wordt na afsluiting, bij de vaststelling van het project, uitbetaald. Voor projecten waarvoor € 2 miljoen of meer aan subsidie gevraagd wordt, is een begroting met mijlpalen verplicht.

Een mijlpaal vertegenwoordigt een concreet te behalen resultaat en de daaraan verbonden kosten. Elke mijlpaalperiode moet worden afgesloten met een concreet definieerbaar resultaat van uitgevoerde activiteiten in het project. Mijlpalen zijn ook belangrijke besismomenten in uw project, zoals een definitief investeringsbesluit of opdrachtverstrekking. U neemt de mijlpalen op in het tabblad 'mijlpalenbegroting' van de modelbegroting en onderbouwt deze verder in het projectplan. Alle subsidieerbare kosten die u maakt in aanloop naar het te behalen resultaat neemt u op in de mijlpaal. U doet vooraf melding bij ons als u de mijlpalen niet haalt en u er langer over doet, of als de kosten gaan afwijken. Naast deze melding dient u een wijzigingsverzoek in met een aangepaste planning en aangepaste mijlpalenbegroting. Dit kan gevolgen hebben voor de uitbetaling van uw voorschotten.

Vertraging in het project

Als het project vertraging oploopt, moet u dit bij ons melden. U vraagt dan toestemming voor de nieuwe projectplanning. Dit doet u via een wijzigingsverzoek, zodat wij ook de bevoorschotting kunnen aanpassen. Als u langere tijd onterecht voorschotten ontvangt, kunnen wij deze voorschotten terugvorderen en u een boete opleggen.

Verplichtingen

Als u subsidie krijgt, moet u aan een aantal verplichtingen voldoen. De belangrijkste zijn:

- U houdt een correcte en overzichtelijke projectadministratie bij.
- U voert het project uit volgens het projectplan en de bepalingen in de beschikking.
- Voor eventuele wijzigingen in de uitvoering van het project vraagt u vooraf schriftelijk toestemming aan ons.
- Aan het eind van het project stuurt u ons binnen 13 weken een verzoek om de subsidie vast te stellen en een openbaar en vertrouwelijk eindverslag.
- Bij subsidies tussen de € 30.000 en € 125.000 vragen wij bij de vaststelling om een kostenverklaring. Bij subsidies van € 125.000 of meer vragen wij om een controleverklaring van de accountant. Wij stellen de subsidie op basis van de werkelijke kosten vast, maar deze is niet hoger dan oorspronkelijk verleend.

Eindverslag

Het eindverslag levert u aan in een openbare versie en een vertrouwelijke versie. Het eindverslag bevat in ieder geval:

- een algemene en technische omschrijving van de aangeschafte en gebruikte installaties of infrastructuur;
- een exploitatieberekening inclusief de financiële parameters van het project;
- een overzicht van de investeringskosten per component van het project;
- een overzicht van de kostenopbouw toegespitst op de verschillende kostencomponenten, inclusief risico-opslag;
- een overzicht van alle kosten en baten;
- een berekening van de daadwerkelijk gerealiseerde CO₂-reductie in Nederland ten opzichte van de referentie situatie.

Wat gebeurt er als wij uw aanvraag afwijzen?

Als wij uw subsidieaanvraag afwijzen, ontvangt u hiervan schriftelijk bericht in de vorm van een beschikking. U kunt telefonisch extra uitleg krijgen. Afhankelijk van de reden voor afwijzing bekijken wij samen met u of het indienen van een verbeterde aanvraag zinvol is, en of wij andere financiële ondersteuningsmogelijkheden kunnen bieden. Houd er rekening mee dat kosten die al zijn gemaakt bij een eventuele 2^e indiening niet onder de subsidie vallen. Ook kan het zijn dat een herindiening niet mogelijk is, omdat u al gestart bent met het project. Dan heeft de subsidie geen stimulerend effect meer.

Bijlage 1: Factoren CO₂-equivalentie

Naam	Chemische formule	Global Warming Potential (CO ₂ -eq)
Koolstofdioxide	CO ₂	1
Methaan	CH ₄	28
Distikstofmonoxide	N ₂ O	265
HFK-23	CHF ₃	12.400
HFK-32	CH ₂ F ₂	677
HFK-41	CH ₃ F ₂	116
HFK-125	CHF ₂ CF ₃	3.170
HFK-134	CHF ₂ CHF ₂	1.120
HFK-134a	CH ₂ FCF ₃	1.300
HFK-143	CH ₂ FCHF ₂	328
HFK-143a	CH ₃ CF ₃	4.800
HFK-152	CH ₂ FCH ₂ F	16
HFK-152a	CH ₃ CHF ₂	138
HFK-161	CH ₃ CH ₂ F	4
HFK-227ea	CF ₃ CHFCF ₃	3.350
HFK-236cb	CH ₂ FCF ₂ CF ₃	1.210
HFK-236ea	CHF ₂ CHFCF ₃	1.330
HFK-236fa	CF ₃ CH ₂ CF ₃	8.060
HFK-245ca	CH ₂ FCF ₂ CHF ₂	716
HFK-245fa	CHF ₂ CH ₂ CF ₃	858
HFK-365mfc	CH ₃ CF ₂ CH ₂ CF ₃	804
HFK-43-10mee	CF ₃ CHFCHFCF ₂ CF ₃	1.650
PFK-14	CF ₄	6.630
PFK-116	C ₂ F ₆	11.100
PFK-218	C ₃ F ₈	8.900
PFK-318	c-C ₄ F ₈	9.540
PFK-31-10	C ₄ F ₁₀	9.200
PFK-41-12	C ₅ F ₁₂	8.550
PFK-51-14	C ₆ F ₁₄	7.910
PFK-91-18	C ₁₀ F ₁₈	7.190
Zwavelhexafluoride	SF ₆	23.500

Bijlage 2: Toelichting afwijzingsgronden

In artikel 4.6.7 van de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies staan de afwijzingsgronden die gelden naast de algemene afwijzingsgronden uit artikel 22 en 23 van het Kaderbesluit nationale EZK- en LNV-subsidies. Hieronder leest u meer over deze afwijzingsgronden. De formele tekst staat in Staatscourant 2023, nr. 6239.

Terugverdiëntijd zonder subsidie moet meer dan 5 jaar zijn

Op grond van onderdeel a wijzen wij de subsidieaanvraag af als het aannemelijk is dat de terugverdiëntijd van uw investering zonder subsidie 5 jaar of minder is. Om subsidie te krijgen, moet het dus aannemelijk zijn dat de terugverdiëntijd van uw investering zonder subsidie meer dan 5 jaar is. Hiervoor is gekozen, omdat ondernemingen op grond van artikel 5.15, eerste lid van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) al verplicht zijn te investeren in energiebesparende maatregelen die een terugverdiëntijd van 5 jaar of minder hebben. Met de VEKI worden dus alleen de investeringen gestimuleerd die ondernemingen niet al verplicht moeten doen. Ook sluit deze afwijzingsgrond aan bij het Klimaatakkoord, waarin staat dat rendabele investeringen met een terugverdiëntijd van meer dan 5 jaar gestimuleerd moeten worden. Deze investeringen zijn maatschappelijk gezien (lees: in de zin van het concept Klimaatakkoord) wel rendabel, maar niet vanuit een bedrijfseconomisch perspectief. Deze investeringen moeten dan ook gestimuleerd worden om een mogelijke kans op toekomstig rentabiliteit te vergroten. De verwachting is namelijk dat de investeringskosten op termijn lager worden doordat productie- en installatiekosten lager worden vanwege serieproductie (schaalvoordelen). En dat de kosten van energie en CO₂-emissie omhoog gaan, waardoor het meer rendabel is om te investeren in aanpassingen in de bedrijfsvoering dan om deze hogere kosten te dragen.

Bij de berekening van de duur van de terugverdiëntijd wordt op grond van artikel 4.6.7, tweede lid, gebruikgemaakt van de methode die staat in bijlage XV van de Omgevingsregeling.

Erkende maatregelen voor energiebesparing

Artikel 4.14 van de Omgevingsregeling bepaalt dat erkende maatregelen voor energiebesparing (zoals opgenomen in bijlage VII van de Omgevingsregeling), een terugverdiëntijd van 5 jaar of minder hebben en dus verplicht zijn om uit te voeren. Een dergelijke investering krijgt daarom geen subsidie vanuit de VEKI. Raadpleeg de huidige lijsten op de pagina [Erkende maatregelenlijsten \(EML\)](#).

Bedrijfsspecifieke prijzen

U mag alleen afwijken van de in de standaardmethode vastgestelde prijs als de reden voor het afwijken en de opgevoerde energieprijis voldoende is onderbouwd.

U kunt de gebruikte energieprijis als volgt onderbouwen:

- met de marginale energieprijis uit het meest recente eigen energiecontract; of
- als er (ook) wordt ingekocht op de spotmarkt kan de gebruikte energieprijis onderbouwd worden op basis van een gewogen gemiddelde van:
 - de marginale energieprijis uit het meest recente eigen energiecontract; en
 - een onderbouwde gemiddelde futureprijis. Deze bestaat uit de gemiddelde futureprijzen voor levering voor de komende 5 jaar (voor zover bekend), gemeten vanaf het jaar waarin het onderzoek moet worden verstrekt. Hierbij wordt het gemiddelde genomen van de gemiddelde futureprijzen voor levering van elke dag van de eerste maand van het jaar waarin het onderzoek moet worden ingediend.

Ook als u bedrijfsspecifieke energieprijzen hanteert, bent u verplicht om de erkende maatregelen voor energiebesparing met een terugverdiëntijd van 5 jaar of minder (zoals opgenomen in bijlage VII van de Omgevingsregeling) uit te voeren.

Vermeden CO₂-kosten

Vermeden CO₂-kosten voor bedrijven die vallen onder Hoofdstuk VIB CO₂-heffing industrie van de Wet belastingen op milieugrondslag moet u als baten opnemen in de berekening van de terugverdiëntijd.

Voorbeeld:

U plaatst een warmtepomp als energie-efficiëntie maatregel, zodat u kunt voorzien in het warmtegebruik onder de 100°C.

Uitgangspunten:

- De warmtepomp heeft een COP (Coëfficiënt of Performance) van 4.
- De warmtepomp heeft een vermogen van 1 MWth.
- De investering voor de warmtepomp inclusief inbouw- en aanpassingskosten binnen de inrichting is € 350.000.
- Er is een extra 630KVA aansluiting nodig. De eenmalige aansluitkosten hiervan zijn € 50.000.
- De referentie investering is een warmwaterketel waarvan de kosten inclusief inbouw € 100.000 zijn.
- Voor de financieringskosten wordt een rente van 6,7% aangehouden (bijlage XV van de Omgevingsregeling).
- De warmtepomp wordt ingezet met 8.000 vollasturen per jaar.
- Voor jaarlijkse operationele kosten (onderhoud en bediening) wordt 3% van de investering aangenomen.
- De warmtepomp heeft een levensduur van 15 jaar, er wordt geen restwaarde aangenomen.
- De kosten voor elektriciteit en gas zijn in dit voorbeeld respectievelijk 0,10 €/kWh en 0,24 €/Nm³ (bijlage XV van de Omgevingsregeling).
- De aanvrager is niet ETS-plichtig, dus er zijn geen financiële baten voor de vermeden CO₂.
- De warmwaterboiler heeft een rendement van 90%.

In de terugverdientijd (TVT) berekening worden operationele-, financieringskosten en overige kosten baten (bijvoorbeeld energie) meegenomen. Voor het bepalen van het subsidiabele kosten wordt alleen uitgegaan van de (meer)investering en de bijbehorende referentie investering.

De terugverdientijd wordt berekend met de volgende formule: $TVT = (I + F)/B$, waarin:

TVT: de terugverdientijd in jaren;

I: de (meer)investering in euro's;

F: de kosten voor de financiering van de (meer)investering in euro's;

B: de jaarlijkse kostenbesparing in euro's.

De methode gaat uit van één waarde voor de jaarlijkse kostenbesparing. Als er aanleiding is om te verwachten dat de kostenbesparing niet in elk jaar gelijk is, kan worden uitgegaan van realistische gemiddeldes voor een periode van 5 jaar na het treffen van de maatregel.

$$I = 350.000 + 50.000 - 100.000 = € 300.000$$

Er wordt op jaarbasis 1.000.000 Nm³ gas bespaard en daarvoor in de plaats is 2 miljoen kWh elektrische energie extra nodig. $B = 1.000.000 * 0,24 - 2.000.000 * 0,10 - 0,03 * (350.000 - 100.000) = € 32.500$

De kosten voor de financiering van de (meer)investering conform bijlage XV van de Omgevingsregeling zijn: $F = 0,067 * (0,5 * I) * (I/B) = 0,067 * (0,5 * 300.000) * (300.000/32.500) = € 92.769$

$$TVT = (300.000 + 92.768)/32.500 = 12 \text{ jaar.}$$

Maximale subsidie van € 80 per ton CO₂

De subsidie mag niet meer dan € 80 per ton CO₂-reductie bedragen gedurende 15 jaar vanaf ingebruikname, of gedurende de levensduur van de installatie als deze korter is dan 15 jaar. Het gaat hier dus om de te verlenen VEKI-subsidie gedeeld door de totale CO₂-reductie gedurende 15 jaar of de levensduur van de installatie. De termijn van 15 jaar sluit aan bij de termijn waarvan de SDE++ uitgaat wat betreft de levensduur van installaties. Bij de VEKI ligt de nadruk met name op procesttechnologie. De berekeningen van het PBL wijzen uit dat deze technologie relatief lage kosten per ton vermeden CO₂ heeft. Het maximum bedrag per ton vermeden CO₂ is globaal gelijk aan het gemiddelde subsidiebedrag per ton vermeden CO₂ uit de SDE++.

Kwaliteit van het project

Wij wijzen op grond van onderdeel c de subsidieaanvraag af als de kwaliteit van het project onvoldoende is. Wij kijken naar aanpak en methodiek, zoals de beschrijving in het projectplan van de achtergrond van het probleem, de probleemdefinitie, het verrichte vooronderzoek, de doelen, de inhoudelijke aanpak, de per betrokken partij uit te voeren activiteiten, de projectfasen inclusief go/no go momenten, de te gebruiken middelen en de resultaten.

Ook beoordelen wij of het projectplan inzicht geeft in de risico's en hoe u daarmee omgaat. Daarnaast is belangrijk dat de partijen die bij het project betrokken zijn (de aanvrager en eventuele uitbestedingsrelaties) de voor het project noodzakelijke partijen zijn (betrokkenheid van de waardeketen: producent/ontwikkelaar, leverancier en (eind) gebruiker), of de kwaliteit van die partijen voldoende is om het project goed uit te voeren (de partijen beschikken over de benodigde kennis en ervaring) en of de inbreng van de deelnemende partijen duidelijk is.

Subsidie is $\geq$ € 30.000 voor MKB-ondernemingen en $\geq$ € 125.000 voor grote ondernemingen

Wij wijzen op grond van onderdeel d de subsidieaanvraag af als de te verlenen subsidie minder dan € 30.000 zou zijn voor mkb-ondernemingen, of minder dan € 125.000 voor grote ondernemingen. Er is gekozen voor dit minimumbedrag om ervoor te zorgen dat de projecten een bepaalde omvang hebben, zodat daadwerkelijk de doelstelling van de subsidiemodule bereikt kan worden. De achterliggende gedachte om voor mkb-ondernemingen een lager minimaal subsidiebedrag te hanteren, is om het mkb beter de crisis door te kunnen helpen door extra subsidie te kunnen geven.

Alleen bewezen technieken komen in aanmerking

Op grond van onderdelen e en f krijgen alleen investeringen die zich al bewezen hebben subsidie. Wij wijzen een subsidieaanvraag daarom af als de aanvrager onvoldoende aannemelijk heeft gemaakt dat de subsidieaanvraag een project betreft voor een investering in technologie die zich in soortgelijke projecten in de industrie bewezen heeft. Dit zal in ieder geval zo zijn als er minimaal 3 soortgelijke projecten zijn die goed werken. Gaat het om een investering die een exacte kopie is van een eerdere investering die goed werkt en die nauwelijks of geen technische risico's heeft? Dan kan dat ook als bewezen geaccepteerd worden. De aanvrager moet aannemelijk maken dat dit het geval is, en moet dit voldoende onderbouwen.

Om te waarborgen dat investeringen zich al bewezen hebben, stimuleren wij alleen investeringen die niet ook al DEI-subsidie kunnen krijgen. Hierdoor kunnen de meer innovatieve investeringen die al onder de DEI+ vallen, niet via de VEKI gestimuleerd worden. Zo wordt precies op de gewenste versnelling ingezet. In de DEI+ geldt als voorwaarde dat maximaal 3 soortgelijke projecten gesubsidieerd kunnen worden vanuit de RNES. De VEKI heeft als doel om de fase daarna te ondersteunen, zodat technieken die al een aantal keer bewezen zijn in de industrie maar een nog hoge terugverdientijd hebben, verder kunnen worden uitgerold.

Bijlage 3: Toelichting NO_x-emissieberekening

Vanwege de stikstofproblemen beoordelen wij bij elke aanvraag wat het effect van het subsidieproject is op de stikstofemissies in Nederland. Om dit te kunnen doen, vragen wij bij de subsidieaanvraag om een berekening van de eventuele verandering in lokale (op inrichtingsniveau) jaarvracht van de NO_x-emissie. Veranderingen in emissie zullen doorgaans gekoppeld zijn aan effecten die het subsidieproject heeft op de eigen stookinstallaties. U kunt dan denken aan bijvoorbeeld een afname van het aardgasverbruik door het plaatsen van een warmtepomp.

De uitgangssituatie (jaarvracht) zal over het algemeen bekend zijn, omdat (al dan niet verplichte) stookinstallaties, worden bemeten op NO_x-uitstoot. Als de uitgangssituatie (voorafgaande aan doorvoering project) niet bekend is, kunt u uitgaan van kentallen van stookinstallaties of informatie uit BBT (beste beschikbare technieken) documenten. Effecten van het starten of stoppen van installaties of niet lineaire effecten door het draaien in deellast mag u buiten beschouwing laten. Volume-effecten (bijvoorbeeld een afname van de hoeveelheid verstoekt aardgas), kunt u dus lineair verrekenen. Geef bij de berekening zoveel mogelijk aan welke uitgangspunten u hanteert, zoals:

- Jaarvracht uit milieurapportage;
- Rookgas-/ afgangdebit;
- Rookgas-/ afgastemperatuur, druk en zuurstofgehalte;
- Hoeveelheid stookgas en luchtvermaat.

Bijlage 4: Onderneming in moeilijkheden

Wij mogen geen subsidie verlenen aan een onderneming die op het moment van het verlenen van de subsidie een onderneming in moeilijkheden is. Een 'onderneming in moeilijkheden' (hierna: OIM) is volgens de AGVV (artikel 2, punt 18) een onderneming waarbij zich ten minste één van de volgende omstandigheden voordoet:

- a. in het geval van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, niet zijnde een MKB-onderneming die minder dan drie jaar bestaat¹;
- b. wanneer meer dan de helft van haar geplaatste aandelenkapitaal door de opgebouwde verliezen is verdwenen. Dat is het geval wanneer het in mindering brengen van de opgebouwde verliezen op de reserves (en alle andere elementen die doorgaans worden beschouwd als een onderdeel van het eigen vermogen van de onderneming) een negatieve gecumuleerde uitkomst oplevert die groter is dan de helft van het geplaatste aandelenkapitaal. Voor de toepassing van deze bepaling worden met „vennootschap met beperkte aansprakelijkheid” met name de rechtsvormen van ondernemingen bedoeld die zijn vermeld in bijlage I bij Richtlijn 2013/34/EU van het Europees Parlement en de Raad (voor Nederland: de naamloze vennootschap en de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid), en omvat „aandelenkapitaal” ook het eventuele agio;
- c. in het geval van een onderneming waarin ten minste een aantal van de vennoten onbeperkt aansprakelijk is voor de schulden van de onderneming, niet zijnde een MKB-onderneming die minder dan 3 jaar bestaat;
- d. wanneer meer dan de helft van het kapitaal van de onderneming zoals dat in de boeken van de onderneming is vermeld, door de gecumuleerde verliezen is verdwenen. Voor de toepassing van deze bepaling worden met „een onderneming waarin ten minste een aantal van de vennoten onbeperkt aansprakelijk is voor de schulden van de onderneming” met name de in bijlage II bij Richtlijn 2013/34/EU bedoelde rechtsvormen van ondernemingen bedoeld (voor Nederland: de vennootschap onder firma en de commanditaire vennootschap);
- e. wanneer tegen de onderneming een collectieve insolventieprocedure loopt of de onderneming volgens het nationale recht aan de criteria voldoet om, op verzoek van haar schuldeisers, aan een collectieve insolventieprocedure te worden onderworpen;
- f. wanneer de onderneming reddingssteun heeft ontvangen en de lening nog niet heeft terugbetaald of de garantie nog niet heeft beëindigd, dan wel herstructureringssteun heeft ontvangen en nog steeds in een herstructureringsplan zit; dit betreft steun op grond van de Richtsnoeren voor reddings- en herstructureringssteun aan niet-financiële ondernemingen in moeilijkheden (2014/C 249/01); de regelingen in het kader van COVID-19 vallen daar niet onder;
- g. in het geval van een onderneming die geen MKB-onderneming is: wanneer de afgelopen twee jaar:
 1. de verhouding tussen het vreemd vermogen en het eigen vermogen van de onderneming, volgens de boekhouding van de onderneming, meer dan 7,5 bedroeg, en
 2. de op basis van de EBITDA bepaalde rentedekkingsgraad van de onderneming lager lag dan 1,0.

Hoe passen we dit toe?

- Het gaat om OIM's volgens de AGVV. De-minimissteun mag wel verleend worden aan OIM's.
- Het moment van subsidieverlening is bepalend. Maar, we kunnen niet altijd uitstel verlenen om de situatie te verbeteren, omdat dit partijen kan benadelen die later een aanvraag ingediend hebben.
- De toets wordt uitgevoerd op het niveau van de aanvrager.
- Als de aanvrager deel uitmaakt van een groep van ondernemingen (een verbonden onderneming), dan wordt de toets uitgevoerd op groepsniveau en wordt ook gekeken naar de aanvrager zelf. Het gaat om de volledige groep, inclusief internationale ondernemingen. Het groepsniveau is bepalend.²
- Als het gaat om een groep, bepaalt de oprichtingsdatum (eerste KVK-registratie) van de oudste entiteit in de groep de leeftijd van de onderneming.

¹ In de OIM-criteria a en b zijn de passages over risicofinancieringssteun weggelaten, omdat de VEKI een subsidieregeling is en geen risicofinancieringssteun betreft. Risicofinancieringssteun betreft steun in de vorm van eigen vermogen, quasi-eigen-vermogen, leningen, garanties, of een mix daarvan, in een onderneming met het oog op nieuwe investeringen.

² Zie [ECLI:NL:CBB:2024:144](#) en [ECLI:NL:CBB:2024:923](#)

- Uitgangspunt bij de financiële toets is de commerciële jaarrekening.³ Het gaat om de meest recente vastgestelde jaarrekening, waarbij de balansdatum in ieder geval niet langer dan 18 maanden geleden is. Als u een nieuwere concept jaarrekening heeft, stuurt u die ook mee.
- Voor de toets op groepsniveau is de geconsolideerde jaarrekening het uitgangspunt. Als u vrijgesteld bent van het opmaken van een geconsolideerde jaarrekening, verzoeken wij een door een onafhankelijke accountant gecontroleerde consolidatiestaat op te stellen op basis van de enkelvoudige jaarrekeningen van de groepsmaatschappijen.
- Als er ontwikkelingen zijn waardoor de laatste jaarrekening geen goed beeld van de onderneming laat zien (bijvoorbeeld door een overname, investeringsronde of financiering van een derde), kunt u gecontroleerde, tussentijdse cijfers aanleveren.
- Het begrip 'eigen vermogen' uit de OIM-definitie heeft een eigen betekenis die is vastgelegd in het Europese recht, los van de nationale regels. Een Europese richtlijn geeft aan wat onder het eigen vermogen valt: geplaatst kapitaal, agio, herwaarderingsreserve, reserves (wettelijke reserve, reserve voor eigen aandelen, statutaire reserves, overige reserves met inbegrip van de reële waarde reserve), overgedragen resultaten en resultaat van het boekjaar.⁴
- De som in onderdeel a van de OIM-definitie is voor een balans die bestaat uit:
 - A. Geplaatst aandelenkapitaal
 - B. Agioreserve en
 - C. Overige elementen van het eigen vermogen
 Er is sprake van een OIM als $C < 0$ EN $|C| > 0,5 * (A+B)$.
- Bij een negatief eigen vermogen (bij een groep: op groepsniveau) is op basis van deze rekensom altijd sprake van een OIM.
- Voldoende vertrouwen in de financiering van het eigen aandeel in de projectkosten is een apart beoordelingscriterium dat losstaat van de OIM-toets. Vanwege dat vertrouwen kunnen wij – als een aanvrager in moeilijkheden is, maar de groep niet – wel om aanvullende zekerheden vragen, zoals een garantieverklaring.
- Als de aanvrager deel uitmaakt van een groep, zijn de volgende situaties mogelijk:

Aanvrager in moeilijkheden? (de eigen onderneming)	Groep in moeilijkheden?	OIM volgens de AGVV
Nee	Nee	Nee
Nee	Ja	Ja
Ja	Nee	Nee
Ja	Ja	Ja

De aanvrager is een OIM volgens de AGVV, wat nu?

Wacht nog even met het aanvragen van subsidie. Kijk eerst of u de situatie van de onderneming kan verbeteren, zodat deze geen OIM meer is volgens de AGVV. Uit ervaring blijkt dat in verschillende gevallen de status OIM op te lossen is.

Dit is maatwerk en erg afhankelijk van uw situatie. U kunt denken aan:

- Een kapitaalverhoging
- Een kapitaalverminderingactivering van ontwikkelkosten

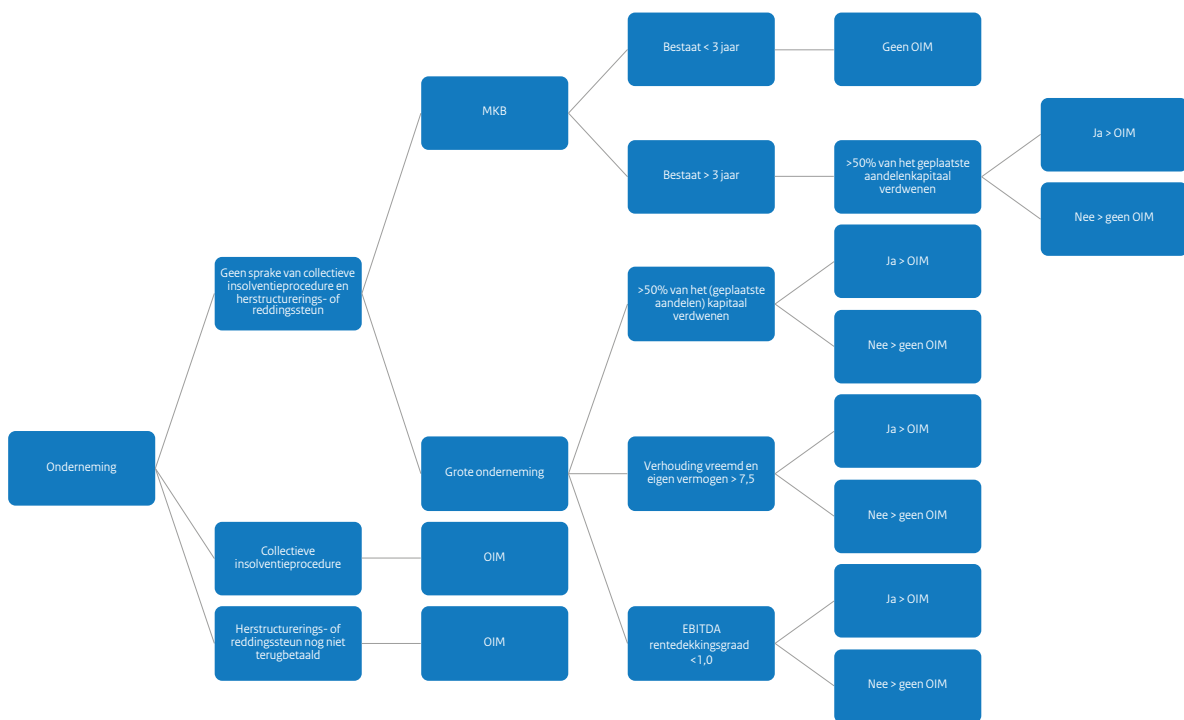
Neem contact op met uw accountant om te kijken welke oplossing mogelijk voor u werkt.

Meer informatie en hulp

Op de pagina [Standaardformulieren Kaderbesluit Nationale EZ- en LVVN-subsidies](#) staat een beslisschema, waarmee u kunt beoordelen of uw onderneming in moeilijkheden is. In dit beslisschema staat ook een stroomschema om te bepalen of u een verbonden onderneming bent, en treft u een aantal rekenvoorbeelden voor verschillende organisatietypen (BV, NV, anders). Ook vindt u op deze pagina de Verklaring 'Geen onderneming in moeilijkheden'.

³ Zie [ECLI:NL:CBB:2024:290](#)

⁴ Zie [ECLI:NL:CBB:2024:289](#) en bijlage 3 van [Richtlijn 2013/34/EU](#).

Figuur 4 Onderneming in moeilijkheden of niet?

Bijlage 5: Woordenlijst

Aanvrager

Een natuurlijke persoon of rechtspersoon neemt deel aan het project voor eigen kosten en risico. Geen subsidie wordt verstrekt aan een provincie, gemeente of openbaar lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Algemene groepsvrijstellingsverordening

Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014, waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU 2014, L 187).

CO₂

CO₂ of CO₂-equivalent.

CO₂-equivalent

De hoeveelheid CH₄, N₂O, HFK's, PFK's en SF₆, die overeenkomstig de factoren in bijlage 1 eenzelfde broeikaseffect oplevert als een massa-eenheid CO₂.

Derden (subcontractant)

Derden voeren een deel van het project uit in opdracht en op kosten van de aanvrager. Met een derde kan een uitbestedingsovereenkomst gesloten worden.

Energie-efficiëntie

Een hoeveelheid bespaarde energie op het niveau van de onderneming die wordt vastgesteld door het verbruik vóór en ná de invoering van een maatregel ter verbetering van de energie-efficiëntie te meten en/of te ramen, gecorrigeerd voor externe factoren die het energieverbruik beïnvloeden.

Energie-infrastructuur

Energie-infrastructuur die is onderworpen aan volledige tarief- en toegangsregulering overeenkomstig wetgeving inzake de interne energiemarkt. Energie-infrastructuur betreft alle fysieke uitrusting of faciliteit die gelegen is binnen de Unie of die de Unie verbindt met één of meer derde landen en die onder de volgende categorieën valt:

a. wat elektriciteit betreft:

- i. infrastructuur voor transmissie in de zin van artikel 2, lid 3, van Richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit;
- ii. infrastructuur voor distributie in de zin van artikel 2, lid 5, van Richtlijn 2009/72/EG;
- iii. 'elektriciteitsopslag': faciliteiten gebruikt voor de permanente of tijdelijke opslag van elektriciteit in boven of ondergrondse infrastructuur of geologische locaties, mits deze direct zijn aangesloten op hoogspanningstransmissielijnen ontworpen voor een spanning van 110 kV of meer;
- iv. alle uitrusting of installaties die van essentieel belang zijn om de in punten i) tot en met iii) omschreven systemen op een veilige, betrouwbare en efficiënte wijze te laten functioneren, met inbegrip van beschermings-, monitorings- en toezichtsystemen op alle spanningsniveaus en onderstations, en
- v. 'slimme netten': alle uitrusting, lijnen, kabels of installaties, zowel op transmissie- als op middenspanningsdistributieniveau, die moet dienen voor digitale tweewegs communicatie, (bijna) realtime, interactieve en intelligente monitoring en sturing van elektriciteitsproductie, -transmissie, -distributie en -verbruik binnen een elektriciteitsnetwerk, met het oog op de ontwikkeling van een netwerk dat op efficiënte wijze het gedrag en de acties van alle op het netwerk aangesloten gebruikers (producenten, verbruikers en producenten- verbruikers) integreert, om zo een economisch doelmatig en duurzaam elektriciteitsnet tot stand te brengen met slechts beperkte verliezen, dat van hoge kwaliteit is, met grote voorzieningszekerheid en goed beveiligd.

b. wat gas betreft:

- i. transmissie- en distributiepijpleidingen voor het transport van aardgas en biogas die deel uitmaken van een netwerk, met uitsluiting van hogedrukpijpleidingen die worden gebruikt voor de upstreamdistributie van aardgas;
- ii. de met de in punt i) bedoelde hogedrukpijpleidingen verbonden ondergrondse opslagfaciliteiten;

- iii. alle uitrusting of installaties die van essentieel belang zijn voor een veilige, betrouwbare en efficiënte exploitatie van het net of om een bidirectionele capaciteit mogelijk te maken, met inbegrip van compressorstations.
- c. wat CO₂ betreft: netwerk van pijpleidingen, met inbegrip van de benodigde boosterpompstations, voor het transport van CO₂ naar opslaglocaties, om het CO₂ daar te injecteren in geschikte ondergrondse geologische formaties met het oog op permanente opslag.

Exploitatiewinst

Het verschil tussen de gediscoteerde inkomsten en de gediscoteerde exploitatiekosten over de betrokken levensduur van de investering, wanneer dit verschil positief is. De exploitatiekosten omvatten kosten zoals personeelskosten, kosten voor materialen, uitbestede diensten, communicatie, energie, onderhoud, huur, administratie, doch, voor de toepassing van deze verordening, niét de afschrijvingslasten of de financieringskosten indien deze werden gedekt door investeringssteun. De levensduur dient minimaal 5 jaar te zijn.

Hernieuwbare energie (opgenomen om aan te geven wat niet subsidiabel is)

Energie opgewekt met behulp van de volgende hernieuwbare, niet-fossiele energiebronnen: windenergie, zonne-energie, aerothermische, geothermische, hydrothermische energie en energie uit de oceanen, waterkracht, biomassa, stortgas, rioolwaterzuiveringsgas en biogas.

Industrie

Het geheel van ondernemingen die:

- materiële goederen produceren, waarbij grondstoffen worden verwerkt en waarbij sprake is van een hoge graad van mechanisering en automatisering, genoemd in de Standaardbedrijfsindeling van het Centraal Bureau voor de Statistiek, hoofdgroep C, of
- energie distribueren, genoemd in de Standaardbedrijfsindeling van het Centraal Bureau voor de Statistiek, hoofdgroep D, of
- afval en afvalwater verwerken, genoemd in de Standaardbedrijfsindeling van het Centraal Bureau voor de Statistiek, hoofdgroep E.

Op de [website van het Centraal Bureau voor de Statistiek](#) kunt u de SBI indeling opzoeken.

Intermediair

U kunt besluiten om iemand anders (een intermediair) in te schakelen om de subsidieaanvraag in te dienen, bijvoorbeeld als uw organisatie niet zelf over een eHerkenningmiddel beschikt. Vaak is dit een (subsidie)adviseur, maar soms ook een moeder- of zusterbedrijf. Uw intermediair heeft dan een machtiging nodig om namens u of uw organisatie op te treden. Als de naam van uw onderneming of het KvK nummer afwijkt van die van de subsidieaanvrager (penvoerder) dan bent u een intermediair en heeft u een rechtsgeldig ondertekende machtiging nodig.

Kleine onderneming, middelgrote onderneming, MKB-onderneming

Onder een MKB-onderneming in de zin van de verordeningen 70/2001 en 364/2004 van de Europese Commissie inzake staatssteun voor kleine of middelgrote onderneming wordt verstaan een onderneming die:

- minder dan 250 (klein: 50) werknemers heeft en
- een jaaromzet heeft van niet meer dan € 50 miljoen (klein: € 10 miljoen) óf
- een jaarlijks balanstotaal heeft van niet meer dan € 43 miljoen (klein: € 10 miljoen), en
- niet voor 25 procent of meer van het kapitaal of van de stemrechten in handen is van één of meerdere onderneming(en) die niet aan deze definitie voldoen, met uitzondering van openbare participatiemaatschappijen, van ondernemingen van risicokapitaal of van institutionele beleggers, indien deze individueel noch gezamenlijk in enig opzicht zeggenschap over de onderneming hebben.

Als de onderneming onderdeel is van een groep, telt het totaal van de groep. Op de pagina [Mkb-verklaring](#) kunt u de mkb-toets doen.

Lokale infrastructuur

Infrastructuur, zoals bedoeld in artikel 56 van de AGVV. Hieronder valt niet energie- infrastructuur, te weten infrastructuur voor elektriciteit, gas en CO₂, zoals bedoeld in artikel 48 van de AGVV. Overige infrastructuur, zoals een stoomnetwerk of een warmtenetwerk, komt in aanmerking voor subsidie als er sprake is van lokale infrastructuur. Het moet gaan om een open infrastructuur, dat wil zeggen dat ook andere ondernemingen op de infrastructuur aangesloten kunnen worden.

Milieubescherming

Elke maatregel die is gericht op preventie of herstel van aantastingen van de natuurlijke omgeving of de natuurlijke hulpbronnen door de eigen activiteiten van een begunstigde, op beperking van het risico op dergelijke aantastingen, dan wel op aanmoediging van een rationeler gebruik van die hulpbronnen, daaronder begrepen energiebesparende maatregelen en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen.

Ondernemer

Een natuurlijke persoon of rechtspersoon (niet zijnde een rechtspersoon die krachtens publiekrecht is ingesteld) die een onderneming in stand houdt (niet zijnde een onderneming die bij regeling van de Minister van Economische Zaken is uitgesloten).

Projectkosten

Kosten die een subsidieontvanger na de indiening van de aanvraag heeft gemaakt en betaald en die noodzakelijk zijn en rechtstreeks aan de uitvoering van het project zijn toe te rekenen.

Recycling en hergebruik van afval

Recycling van afval betreft elke nuttige toepassing waardoor afvalstoffen opnieuw worden verwerkt tot producten, materialen of stoffen, voor het oorspronkelijke doel of voor een ander doel. Dit omvat het opnieuw bewerken van organisch afval, maar het omvat niet energierugwinning, noch het opwerken tot materialen die bestemd zijn om te worden gebruikt als brandstof of als opvulmateriaal.

Met *hergebruik* wordt bedoeld elke handeling waarbij producten of componenten die geen afvalstoffen zijn, opnieuw worden gebruikt voor hetzelfde doel als dat waarvoor zij waren bedoeld.

Unienorm

- a. Een verplichte Unienorm waarbij de op milieugebied te bereiken normen per onderneming zijn vastgesteld, of
- b. de verplichting op grond van Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad (de Richtlijn industriële emissies) om de beste beschikbare technieken (BAT's) te gebruiken en ervoor te zorgen dat de emissieniveaus van verontreinigende stoffen niet hoger zijn dan bij de toepassing van de BAT's. Voor de gevallen waarin de met de BAT's geassocieerde emissie niveaus zijn bepaald in uitvoeringshandelingen die op grond van Richtlijn 2010/75/EU zijn vastgesteld, zullen die niveaus gelden voor de toepassing van deze verordening. Wanneer die niveaus als een bandbreedte zijn geformuleerd, zal de grens waar de BAT het eerst wordt bereikt, van toepassing zijn.

Dit is een publicatie van:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL Den Haag
Postbus 93144 | 2509 AC Den Haag
T +31 (0) 88 042 42 42
F +31 (0) 88 602 90 23
E klantcontact@rvo.nl
www.rvo.nl

Deze publicatie is tot stand gekomen in opdracht van het
ministerie van Klimaat en Groene Groei.

© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | september 2025

Publicatienummer: RVO-174-2025/HL-DUZA

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) stimuleert
duurzaam, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen.
Met subsidies, het vinden van zakenpartners, kennis en het voldoen
aan wet- en regelgeving. RVO.nl werkt in opdracht van ministeries en
de Europese Unie.

RVO is een onderdeel van het ministerie van Economische Zaken.